



REPUBLIKA SLOVENIJA  
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

RAZŠIRJENI STROKOVNI KOLEGIJ ZA  
LABORATORIJSKO DIAGNOSTIKO

Naslov: Klinični inštitut za klinično kemijo in biokemijo  
Univerzitetni klinični center Ljubljana  
Njegoševa 4, 1525 LJUBLJANA  
T: + 386 1 432 51 31  
F: + 386 1 432 51 31

PRESEDNICA:	as.mag. Barbara Možina, mag.farm.	bmozina@onko-i.si
PODPRESEDNIK:	prof.dr. Borut Božič, mag.farm.	borut.bozic@ffa.uni-lj.si
ČLANI:	doc.dr. Ivica Avberšek-Lužnik, mag.farm.	ivica.avbersekluznik@gmail.com
	mag. Saša Bratož, mag.farm.	sasa.bratoz@kclj.si
	as.mag. Maksimiljan Gorenjak, mag.farm.	gormax@ukc-mb.si
	pred.dr. Aleš Jerin, univ.dipl.kem.	ales.jerin@kclj.si
	prof.dr. Janja Marc, mag.farm.	janja.marc@ffa.uni-lj.si
	doc.dr. Pika Meško-Brguljan, univ.dipl.kem.	pika.mesko@klinika-golnik.si
	izr.prof.dr. Milan Skitek, mag.farm.	milan.skitek@kclj.si

---

Št.: RSK - 4/2014  
Ljubljana, 23. januar 2014

Delovna skupina za pripravo smernic o kapilarni krvi je podala mnenje v zvezi z določanjem celokupnega holesterola iz vzorca kapilarne krvi 5-letnim otrokom. Z mnenjem se člani RSK za laboratorijsko diagnostiko strinjamo, kar je bilo potrjeno na 41./42. seji 16.maja 2013.

**Mnenje:** Odvzem krvi pri sistematičnem pregledu petletnih otrok

Navodilo za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni je objavljeno v Uradnem listu RS št 19/98, 12.3.1998. Pri petletnikih je predvidena ocena krvne slike in določitev holesterola. Vrsta vzorca in način analiz nista predpisana. V kolikor so odvzem in analize opravljene v laboratoriju, ki ima pridobljeno dovoljenje za delo, je kapilarni odvzem za presejanje za hiperholesterolemije in anemijo ustrezen vzorec. Po literaturi se koncentracije celokupnega holesterola ne razlikujejo statistično pomembno glede na način odvzema (1). Odvzem mora potekati v skladu s Priporočenim postopkom za odvzem kapilarne krvi (2). V primerih, ko se preiskave izvajajo ob bolniku (POCT analizator), morajo imeti izvajalci dovoljenje za delo s področja medicinske biokemije v obsegu izvajanja preiskav ob preiskovancu (POCT). Za merjeni analit se mora izvajati ustrezna notranja kontrola (dnevno ali v seriji), najmanj 1x letno se mora izvajati tudi zunanja ocena kontrole kakovosti, katere ustreznost se izkaže s pridobljenim potrdilom. Izvajalec meritev mora o opravljenih analizah in kontrolah voditi dokumentacijo. Za merilnike mora biti na voljo pisno navodilo za delo, voditi se morajo zapisniki o servisih in vzdrževanju aparata, izvajalci pa morajo imeti s strani dobavitelja merilnika dokazila o usposabljanju za delo z aparatom.

V primeru povišanih vrednosti celokupnega holesterola, odvzetega kapilarno ali vensko (>6 mmol/L oz. >5 mmol/L ob družinski anamnezi bolezni srca in ožilja), je potrebna ponovitev določitve iz venske krvi na tešče in določitev razširjenega lipidnega statusa (celokupni holesterol, LDL holesterol, HDL holesterol, trigliceridi). Podroben opis obravnave bolnikov z dislipidemijami najdemo v strokovni literaturi (3, 4). Za vse oblike motene presnove maščob

pri otrocih so priporočene napotitve v specialistično endokrinološko ambulanto Pediatrične klinike v Ljubljani.

Literatura:

1. Sblendorio V, et al., Int J Immunopathol Pharmacol. 2008; 21:729-33.
2. Kobe JM, Priporočeni postopek za odvzem kapilarne krvi, SZKK, 1999.
3. Fras Z, et al., Smernice za obravnavo dislipidemij, Slovenska kardiologija, 2012
4. Kržišnik C, Battelino T (ur.), Dislipidemije pri otrocih, Izbrana poglavja iz pediatrije,

Mnenje pripravile:

Mag. Alenka Trampuš Bakija, spec.med.biokem.

Dr. Ivica Avberšek Lužnik, spec.med.biokem.

Mag. Štefka Krivec, spec.med.biokem.

Dr. Danijela Furlan, spec.med.biokem.

Mojca Kozmelj, spec.med.biokem.

Predsednica RSK

asist.mag. Barbara Možina, spec. med. biokem., l.r.